

ОДБРАНА

Година X ■ Број 218 ■ 15. октобар 2014. ■ цена 100 динара ■ 1,20 евра

СВЕ ЈЕ СПРЕМНО ЗА ВЕЛИКУ
ВОЈНУ ПАРАДУ У БЕОГРАДУ

КОРАК ПОБЕДНИКА

ОДБРАНА

Магазин Министарства одбране Србије

„Одбрана“ наставља традиције „Рајника“, првог војног листа у Србији, који је изашао 24. јануара 1879.

Издавач

Медија центар „ОДБРАНА“
Београд, Браће Југовића 19
medijacentar@mod.gov.rs

Директор

Стевица С. Карапанџин, пуковник

Главни и одговорни уредник

мр Раденко Мутавџић

Заменик главног уредника

Владимир Почуч, потпуковник

Уредници

Мира Шведић, Душан Глишић

Новинари

Сања Анђелковић

Владимир Вјештић

Мирјана Крстовић, потпоручница

Биљана Миљић

Александар Петровић, капетан

Стални сарадници

Станислав Арсић, др Себастиан Балаш,

др Славиша Влацић, Милосав Џ. Ђорђевић,

др Милан Миљалковски, др Зоран Миладиновић,

др Миљан Милкић, Будимир М. Попадић

Никола Остојић, Александар Радић, Влада Ристић

Дизајн и прелом

Енес Међедовић (ликовни уредник),

Станислава Струњаш, Марија Марић,

Слободан Михаиловић

(технички уредници)

Фотографија

Стефана Савић (уредница),

Горан Станковић, Душка Стефановић,

Јово Мамула, Даримир Банда (фоторепортери)

Језички редактор

мр Наташа Николић, Слађана Мирчевски

Коректор

Слађана Грба

Документација

Радован Поповић (фото-центар)

ТЕЛЕФОНИ

Директор 3241-258; 23-809

Главни и одговорни уредник 3241-257; 23-808

Секретар редакције 3201-809; 23-079

Прелом 3240-019; 23-583

Маркетинг 3241-026; 3201-765; 23-765

Претплата 3241-009; 3201-995; 23-995

ТЕЛЕФАКС 3241-363

АДРЕСА

11000 Београд, Браће Југовића 19

odbrana@mod.gov.rs

redakcija@odbrana.mod.gov.rs

www.odbrana.mod.gov.rs

Жиро-рачун

840-312849-56 МЦ „Одбрана“

Претплата

За припаднике МО и Војске Србије преко РС

месечно 160 динара. За претплатнике преко

Поштанске штедионице месечно 180 динара.

Штампа „ПОЛИТИКА“ АД, Београд,

ISSN 1452-2160

Магазин излази сваког 1. и 15. у месецу

„Одбрана“ је члан
Европског удружења
војних новинара

БРОЈ 218

Припреме за
војну параду
„Корак победника“
на београдском
Ушћу

Снимио

Душан АТЛАГИЋ

СПЕЦИЈАЛНИ
ПРИЛОГ

АРСЕНАЛ 94

Све је спремно
за велику војну параду
у Београду

КОРАК
ПОБЕДНИКА

Почаст жртвама
у Јајинцима

ГРАД НЕВИНО
СТРАДАЛИХ

Пуковник
доц. др Зоран Рајић,
дипл. инж. директор
Војнотехничког института

НА ПРАВОМ
ПУТУ РАЗВОЈА

Међународна вежба
„Комшије 2014“

ДОГРАДЊА
СПОСОБНОСТИ

22 Пешадијски батаљон у касарни „Петар Лековић”
ВОЈСКА ПОНОВО У ПОЖЕГИ

26 Међународна научна конференција
Први светски рат, Србија, Балкан и велике силе
У ДУХУ ЗАЈЕДНИЧКИХ ВРЕДНОСТИ

28 Погледи
ЗАШТО РЕВИЗИЈА?

32 Четврти Београдски безбедносни форум
ИЗАЗОВИ ИНТЕГРАЦИЈА

34 Десетогодишњица оснивања
Центра за студије САД
СТВАРАЊЕ БУДУЋИХ ЛИДЕРА

36 Додељена Нобелова награда за мир
ПАРАДОКС ПРЕСТИЖА

40 Представљена књига „На прагу зрелости”
ОДАБИР ВОЈНЕ ПРОФЕСИЈЕ

41 Интернационални фестивал
репортаже и медија ИНТЕРФЕР
НАГРАДА ФОТО-РЕПОРТЕРУ
„ОДБРАНЕ” ГОРАНУ СТАНКОВИЋУ

42 Монографија др Биљане Стојковић
БЕЗБЕДНОСТ КАО
ПРЕДУСЛОВ РАЗВОЈА

44 Деца у Великом рату (3)
СРПСКИ ЋАЦИ ПРЕЛАЗЕ АЛБАНИЈУ

Реч уредника

Војном парадом „Корак победника“, Србија, Министарство одбране и Војска Србије обележиће два велика јубилеја, 70 година од ослобођења Београда 1944. и 100 година од почетка Првог светског рата. Свечаности испред Палате Србија на Новом Београду присуствоваће државни и војни врх, бројни угледни гости, међу којима и председник Русије Владимир Путин, представници земаља чије су снаге учествовале у ослобођењу Београда, војно-дипломатски представници и хиљаде грађана који ће доћи да виде снагу Војске Србије и њена средства наоружања.

Поводом одржавања војне параде министар одбране Братислав Гашић истакао је да Србија и Војска Србије имају чиме да се поносе „и то желимо да покажемо нашим грађанима и свим нашим пријатељима у свету”.

Начелник Генералштаба Војске Србије генерал Љубиша Диковић најављује да ће војна парада бити величанствен догађај, „какав заслужују грађани Србије, припадници војске и посебно наши и совјетски хероји који су ослободили Београд 1944. и славна српска војска из Великог рата”.

Број припадника Војске Србије који ће 16. октобра учествовати у паради биће око 3.000. Знак за почетак параде „Корак победника” биће почасна артиљеријска паљба из шест оруђа. Пешадијски ешелон биће састављен од десет подешелона и они ће носити пуковске заставе из Првог светског рата, заставе јединица које су учествовале у ослобођењу Београда у Другом светском рату и садашње заставе јединица Војске Србије.

Моторизовани ешелон чиниће 14 подешелона покретних средстава наоружања и војне опреме која се налазе у употреби Војске Србије, док ће последњи ешелон чинити системи који тек треба да се уведу у употребу.

Ангажоваће се више од 300 борбених и неборбених возила – тенкова, транспортера, средстава специјалне намене, артиљеријских оруђа, средстава за противваздухопловна дејства. Са Дунава „рубним поздравом” огласиће се припадници Речне флотиле са бродова и чамаца. Простор изнад Булевара Николе Тесле надлетаће авиони и хеликоптери ВиПВО, а најављено је и учешће чувене руске војне ваздухопловне акробатске групе „Стрижи”.

Падобранским десантом у ширем рејону споменика „Вечна ватра” представиће се и 30 припадника 63. падобранског батаљона, што ће означити крај дефилеа.

Биће то велика смотра снаге, одлучности и поноса, какву заслужују хероји Другог светског рата и славни српски јунаци из Великог рата. ■

Раденко МУТАВЦИЋ

СВЕ ЈЕ СПРЕМНО ЗА ВЕЛИКУ ВОЈНУ ПАРАДУ У БЕОГРАДУ

Први пут после 1985. године Војска ће у пуној снази и сјају продефиловати улицама главног града, у част 70. годишњице од ослобођења српске престонице у Другом светском рату и стогодишњице почетка Првог светског рата. Пред хиљадама грађана и високим гостима, кораком победника проћи ће ешелони Копнене војске, Ваздухопловства и противваздухопловне одбране и Речне флотиле, распоређени у 26 полешелона.

Прото 3.000 припадника Министарства одбране и Војске Србије спремно је да, после интензивних припрема, 16. октобра продефилије новобеоградским Булеваром Николе Тесле, у част 70. годишњице од ослобођења српске престонице у Другом светском рату и стогодишњице почетка Првог светског рата. Биће то најмасовнија јавна војна манифестација у нашој земљи у последње три деценије. Први пут после 1985. године улицама главног града проћи ће толики број припадника Војске са ратном техником КоВ и ПВО, небом ће прелетети војни авиони и хеликоптери, док ће београдским рекама пловити бродови и чамци из састава Речне флотиле.

Одлука са највишег нивоа

Одлуку о одржавању војне параде, поводом 70 година од ослобођења Београда у Другом светском рату донео је председник Републике Србије Томислав Николић, а министар одбра-

Корак

победника

Програм војне параде

- Долазак председника Републике Србије и врховног команданта Војске Србије и председника Руске Федерације
- Почасна паљба
- Химна Републике Србије
- Говор председника Републике Србије
- Говор председника Руске Федерације
- Предаја рапорта команданта војне параде
- Падобрански скок – десант
- Дефиле пешадијског ешелона
- Егзерцир Гарде
- Дефиле бродова Речне флотиле
- Дефиле моторизованог ешелона
- Дефиле ваздухопловног ешелона
- Летачки програм Акро-групе „Стрижи“

Министар одбране Братислав Гашић

Србија се у два светска рата, по цену великих жртава, сврстала на страну слободног и праведног света. Овом војном парадом одајемо достојну почаст славним прецима. Данас, Србија и Војска Србије имају чиме да се поносе и то желимо да покажемо нашим грађанима и свим нашим пријатељима у свету.

Начелник Генералштаба Војске Србије генерал Љубиша Диковић

Војна парада „Корак победника“ биће величанствен догађај, какав заслужују грађани Србије, припадници војске и посебно наши и совјетски хероји који су ослободили Београд 1944. и славна српска војска из Великог рата.

Напорно увежбавање

Иако су припреме у јединицама Војске Србије за параду почеле знатно раније, заједничке пробе кренуле су од 8. октобра на неколико локација у ширем рејону Града Београда. Пешадијски ешелон увежбавао се на Војној академији, део моторизованог ешелона са возилима точкашима на аеродрому Батајница, док су гусеничари свој део посла око припреме реализовали од 12. октобра на локацији недалеко од Ушћа, где су на Дунаву увежбавале и њихове колеге из састава Речне флотиле. Ваздухопловни ешелон припремао се на батајничком аеродрому.

Излог војне технике

У саставу моторизованог ешелона биће теренска моторна возила марки „Пух“, „Дефендер“ и „Пинцгауер“, средства телекомуникације и информатике представитиће се на моторним возилима „ТАМ 110“ и „ТАМ 150“. Булеваром Николе Тесле продефиловаће средства артиљеријских и ракетних јединица за противваздухопловна дејства: топ 40 милиметара А-70 „Бофорс“, носачи ракета за ракетне система „Куб“ и „Нева“ средства јединица артиљерије – самоходни вишецевни лансер ракета 128 mm „Огањ“ и топ-хаубица 152 mm М84 „Нора“, затим моторна возила високе проходности „НММWV – НАМЕР“, полицијско борбено возило ВПБ М-86 и противоклопно артиљеријско оруђе ПОЛО М-83.

Представитиће се и средства инжињеријских јединица, наоружање и војна опрема у развоју Војно техничког института и Јавног предузећа „Југоимпорт – СДПР“ и на крају, ударна песница оклопних и механизованих јединица – борбена возила пешадије БВП М-80А и тенкови М-84.

Ваздухопловни ешелон састојаће се од ловачких авиона МиГ-29 и МиГ-21, јуришника „Орао“, школско-борбених авиона „Супергалеб Г-4“, транспортних авиона Ан-26 и школских авиона „Ласта“. Небом изнад Ушћа летеће и хеликоптери Ми-8, Ми-17 и „Газеле“.

У ешелону пловних објеката Речне флотиле биће речни патролни чамац, брод посебне намене „Козара“, речна станица за размагнетисање бродова „Шабац“, група речних миноловаца, десантних јуришних чамаца и речних патролних чамаца.

не Братислав Гашић наредио је организацију тог догађаја, на коме се очекује присуство високих државних и војних делегација из иностранства, председника Руске Федерације Владимира Путина као и десетина хиљада грађана.

Командант параде је начелник Генералштаба Војске Србије генерал Љубиша Диковић, а његов заменик генерал-мајор Војин Ч. Јондић, начелник Управе за оперативне послове Ј-3.

Највише државно и војно руководство било је сагласно у одлуци да Београд и Србија, а пре свега хероји који су изборили слободу у два светска рата заслужују да се у спомен њихових подвига одржи војна парада. Министар одбране Братислав Гашић више пута је у медијима подсећао на чињеницу да се наша земља у два светска рата, по цену великих жртава сврстала на страну слободног и праведног света. Војска ће, како је рекао,

одати достојну почаст славним прецима.

Број припадника Војске Србије који ће 16. октобра учествовати у паради биће око 3.000. Ангажоваће се више од 300 борбених и неборбених возила – тенкова, транспортера, средстава специјалне намене, артиљеријских оруђа, средстава за противваздухопловна дејства. Најављено је и учешће чувене руске војне ваздухопловне акробатске групе „Стрижи“.

Од плотуна до палобранског десанта

Знак за почетак параде „Корак победника“ биће почасна артиљеријска паљба из шест оруђа. Пешадијски ешелон биће саста-

Историјат војних парада у Србији

У Краљевини Србији, Указом од 14. марта 1884. године, прописано је да се „општенародни празници и државне светковине прослављају у целој земљи, где има војске, уобичајеним церемонијалом и војничком парадом“. Одржавале су се на дан пуковских слава и поводом додељивања почасних назива батаљонима. Такође, одржаване су непосредно пре почетка рата и на бојиштима за време ратног стања. Успостављањем мира, победничке војске прослављале су тријумф великом војном парадом уз корачнице или маршеве.

Припадници Народноослободилачке војске Југославије одржавали су војне параде од 1941. до 1945. године, као смотре јединица или прославе поводом обележавања значајних догађаја. Први већи дефиле у послератном периоду одржан је на Бањици, 27. октобра 1944, седам дана после уласка партизана у Београд. Постројене јединице 1. пролетерског корпуса поздравиле су врховног команданта Јосипа Броза Тита, а после завршене смотре и одржаног говора извеле су свечани дефиле.

Прве масовније параде одржане су 1. маја 1945. у Београду, Крагујевцу, Нишу, Новом Саду, Сплиту и Сарајеву. Наредне две године, војне параде одржаване су у свим већим гарнизонима поводом обележавања Дана победе – 9. маја, затим Дана Републике – 29. новембра и Дана армије – 22. децембра. Касније, парадом је обележаван само 1. мај у главним градовима република, а од 1957. године одржавају се једино у престоници Србије. „Првомајска парада“ организована је у оквиру прославе Међународног празника рада и у њој су учествовале војне јединице, спортске, политичке и друге друштвене организације.

Од 1965. године параде се одржавају сваке пете године, поводом Дана победе. У наредне две деценије одржане су 1970, 1975. и 1985. године у Београду поводом обележавања победе над фашизмом. У Карловцу је 1971. године одржана парада у част завршетка маневра „Слобода 71“, а 1972. свечани дефиле Југословенске ратне морнарице поводом здружене тактичке вежбе „Подгора 72“.

Прва војна парада без присуства врховног команданта маршала Тита, а последња организована у СФРЈ, одржана је 9. маја 1985. године у Београду. На парадни је учествовало 6.690 припадника ЈНА, територијалне одбране, милиције и цивилне заштите. Том приликом извршена је смотра оружаних снага пред највишим државним званичницима и председником Председништва СФРЈ Веселином Ђурановићем. Командант параде био је генерал-потпуковник Здравко Димић. Парадни поредак бројао је 10 ешелона, а одржана је и изложба наоружања и војне опреме на Ушћу.

Ванредне војне параде одржаване су у част страних државника који су долазили у посету Југославији, те су приређене у част етиопијског цара Хајла Селасија, председника Турске Џелала Бајара, председника Владе Краљевине Бурме У Нуа, председника Владе Индије Џавахарлала Нехруа, грчког краља Павла и председника Египта Гамал Абдел Насера.

У данашње време, Министарство одбране даје предлог и надлежно је за организацију војних парада, а одобрава их председник Републике.

Учесници

Командант војне параде

Команда војне параде

Заставни вод

Пешадијски ешелон

Подешелон ратних застава
Подешелон бригада Копнене војске
Подешелон Команде за обуку
Подешелон Ваздухопловства и ПВО
Подешелон Речне флотиле
Подешелон јединица војне полиције
Подешелон Специјалне бригаде
Подешелон декларисаних јединица
Подешелон Војне академије и
Подешелон Гарде

Моторизовани ешелон

Подешелон специјалних снага
Подешелон Бригаде везе
Подешелон јединица артиљеријско-ракетних јединица за ПВД
Подешелон ракетних јединица за ПВД
Подешелон јединица артиљерије
Подешелон моторних возила високе проходности „Хамви“
Подешелон полицијских борбених возила
Подешелон противоклопног артиљеријског оруђа ПОЛО М-83
Подешелон инжињеријских јединица
Подешелон средстава Војно-техничког института и ЈП „Југоимпорт – СДПР“
Подешелон борбених возила пешадије БВП-М80А
Подешелон тенкова М-84

Ваздухопловни ешелон

Први налет: авиони „миг-29“
Други налет: авиони „миг-21“
Трећи налет: авиони „орао“
Четврти налет: авиони „Г-4“
Пети налет: авиони „ласта“
Шести налет: авион „Ан-26“
Седми налет: хеликоптери различите намене (ХТ 40/48 Хо42/45 и Хн42/45)
Осми налет: ваздухоплови за падобрански десант

Ешелон пловних објеката Речне флотиле

Речни патролни чамац (РПЧ-111)
Брод посебне намене „Козара“ (БПН-30)
Речна станица за размагнетисање бродова „Шабац“ (РСРБ-36)

Група речних миноловаца (РМЛ-341, РМЛ-332, РМЛ-336 и РМЛ-335)

Група десантних јуришних чамаца (ДЈЧ-411, ДЈЧ-412 и ДЈЧ-413)

Група речних патролних чамаца (РПЧ-22, РПЧ-213, РПЧ-214 и РПЧ-216)

Падобрански десант (30 падобранаца)

Почасна чета Гарде за дочек председника Републике Србије

Репрезентативни оркестар Гарде и војни оркестар Ков

Почасна артиљеријска јединица Гарде за почасну артиљеријску палбу (6 оруђа)

вљен од десет подешелона које ће чинити припадници Копнене војске, Ваздухопловства, Команде за обуку, Гарде, Специјалне бригаде и Војне академије. Они ће носити пуковске заставе из Првог светског рата, заставе јединица које су учествовале у ослобођењу Београда у Другом светском рату и садашње заставе јединица Војске Србије.

Моторизовани ешелон чиниће 14 подешелона покретних средстава наоружања и војне опреме која се налази у употреби Војске Србије, док ће последњи ешелон чинити системи који тек треба да се уведу у употребу.

Падобранским десантом у ширем рејону споменика „Вечна ватра“, између булеvara Николе Тесле и Дунава, представиће се и 30 припадника 63. падобранског батаљона што ће означити крај дефилеа.

Пешадијски и моторизовани ешелони кретаће се Булеваром Николе Тесле из правца тржног центра „Ушће“. Ваздухопловни ешелон ће из правца Калемегдана прелетети простор који се налази између Палате Србија и реке Дунав, а дефиле ешелона пловних објеката Речне флотиле одвијаће се од Калемегдана до Земунa, десном обалом реке Дунав. ■

Александар ПЕТРОВИЋ
Снимили Душан АТЛАГИЋ и
Игор САЛИНГЕР

Сарадња министарстава одбране и привреде

У Државној лутрији Србије министри Братислав Гашић и Жељко Сертић потписали су споразум о пословно-техничкој сарадњи између Министарства одбране и Министарства привреде, који регулише права и обавезе у области развијања и имплементације новог информационо-пословног система Државне лутрије Србије.

Након потписивања, државни секретар Министарства финансија Ненад Мијаиловић уручио је директору Војнотехничког института пуковнику Зорану Рајићу решење о овлашћењу за испитивање и контролу техничких и функционалних карактеристика аутомата за приређивање посебних игара на срећу на аутоматима и контролу испуњености техничких и функционалних карактеристика штампача тикета за приређивање посебних игара на срећу – клађења.

Говорећи о значају сарадње две институције, министар Гашић нагласио је да се у протеклом периоду истиче интелектуални потенцијал Војске Србије, а један од носилаца њене модернизације и чувар њеног интелектуалног блага је Војнотехнички институт.

– Драго ми је да је поред свих притисака, ВТИ добио сертификат од Министарства привреде да може да се бави овим пословима. Није ни занемарљив безбедносни аспект свега што иде уз лутрију – нагласио је министар Гашић.

Према речима министра Сертића, на овај начин ће се омогућити да информациони системи активно подрже развој нових програма унутар Лутрије, јер је досадашњи систем омогућавао свега неколико најелементарнијих активности.

Како је истакао пуковник Рајић, споразум је потврда да ВТИ има знање, искуство и капацитете који нису примењивали само у области одбрамбених технологија, већ и у цивилном сектору.

Директор Државне лутрије Србије Александар Вуловић нагласио је да је овим потезом Влада на прави начин одговорила на стратегију у пословању у будућности, коју је Лутрија предложила ресорном министарству. ■

Б. МИЉИЋ
Снимио Ј. МАМУЛА

Подршка локалном економском развоју

Национална алијанса за локални економски развој НАЛЕД организовала је радни састанак на коме су учествовали министар одбране Братислав Гашић, државни секретар Зоран Ђорђевић као и начелник Управе за одбрамбене технологије генерал-мајор Бојан Зрнић, који су били у прилици да одговарају на питања представника општина и привредних субјеката чланова те асоцијације.

Говорећи о значају скупа, министар Гашић је истакао да је то била прилика да Министарство одбране изнесе податке који сведоче где се у овом тренутку налази Мастер план који је усвојен 2006. године. Одговарајући на питања, министар је, такође, указао на примере како добре, тако и лоше праксе у претходном периоду.

– Разговарали смо и о статусу наших караула, као и о конверзији дуга локалних самоуправа у капитал предузећа наменске индустрије, пре свега у Ужицу, Трстенику, Ваљеву и Крагујевцу – нагласио је Гашић. Било је речи и о законским регулативама да се домови војске у градовима широм Србије понуде локалним самоуправама, како би имали корист за целокупну заједницу.

Највише питања која су упућена министру Гашићу и његовим сарадницима односила су се на проблематику конверзије војне имовине, а било је речи и о буџету намењеном систему одбране за 2015. годину, о могућностима пренамене објеката на караулама, као и потенцијалима одбрамбене индустрије. ■

Б. М.

Посета Батаљону војне полиције специјалне намене „Кобре“

Министар одбране Братислав Гашић и начелник Генералштаба Војске Србије генерал Љубиша Диковић обишли су Батаљон војне полиције специјалне намене „Кобре“, а обиласку је присуствовао и начелник Управе војне полиције бригадни генерал Дејан Јанковић и командант „Кобри“ потпуковник Виктор Добрић.

Након обиласка центра за обуку те јединице, министар Гашић је истакао да је током сусрета било речи о набавци опреме за ту најелитнију јединицу Војске Србије, како би се 2015. године обезбедило све оно што недостаје и како би наставили да свој посао раде професионално, обучено и предано, како су то и до сада чинили.

Том приликом припадници „Кобри“ приказали су део своје оспособљености, примењено борење, обезбеђење личности и наоружање и опрему с којом располажу. ■

Уручена хуманитарна помоћ

Министар одбране Братислав Гашић уручио је у Великој ратној сали новчану помоћ припадницима Министарства одбране и Војске Србије чији су објекти оштећени у мајским поплавама и војној службеници Снежани Живковић за наставак лечења њене кћерке, које су за своје колеге прикупили припадници Министарства одбране и Војске Србије у хуманитарној акцији. Уручивању помоћи су присуствовали и начелник Генералштаба Војске Србије генерал Диковић и чланови Колегијума министра одбране.

– Поносно истичем да смо међу првима притекли у помоћ становништву у поплавленим подручјима. Нагласио бих и оно, што ви већ сигурно знате, да војска даноноћно помаже својим грађанима и ради на санирању последица од поплава које су погодиле нашу земљу – истакао је министар Гашић.

У акцији за прикупљање помоћи припадницима чији су стамбени објекти оштећени у поплавама, добровољним прилозима прикупљено је 6.005.960 динара. У протекле две године припадници Министарства одбране и Војске Србије учествовали су у укупно осам хуманитарних акција које су покретане због потреба финансирања трошкова за лечење болесне деце и том приликом прикупљено је 5.679.930 динара.

Други пут у овој години помоћ је прикупљена за Јовану Живковић, кћерку Снежане Живковић, војног намештеника у нишкој Војној болници.

– За Јованино лечење прикупљено је 2.755.000 динара. Овим хуманим гестом показујемо да у тешким тренуцима наши припадници нису сами и да на хуманитарну помоћ могу рачунати када им је она потребна – поручио је министар Гашић. ■

Б. МИЉИЋ
Снимио Д. БАНДА

Нови станови за припаднике система одбране

13

У Великој ратној сали старог Генералштаба министар одбране Братислав Гашић доделио је кључеве 30 станова у насељу „Степа Степановић“, као и од девет станова стамбеним интересентима Фонда за социјално осигурање војних осигураника.

Од јула 2012. године Министарство одбране поделило је 1.081 стан, не рачунајући станове који се додељују преко Фонда СОВО и субвенционисаних стамбених кредита. Основним уговором са Грађевинском дирекцијом Србије, Министарству одбране припала су 723 стана у насељу „Степа Степановић“. На име накнаде за уређење градског грађевинског земљишта и на име пословног и гаражног простора у том насељу прибављено је још 56 станова, што је укупно 779 стамбених јединица. До сада је усељено 682 стана.

За уступљену локацију касарне „Војвода Степа Степановић“ прибављено је укупно 153 усељива стана у Нишу, Чачку, Ваљеву, Горњем Милановцу, Пријепољу и Врању.

У Фонду за СОВО тренутно је 588 стамбених интересената, од тога 54 за станове, а 534 за доделу новчаног износа од 20.000 евра. Фонд за СОВО до сада је поделио 360 станова, а 1.424 породице добиле су по 20.000 евра како би решили стамбено питање.

Министар Гашић је рекао да постоји план да се на простору војних објеката у Земуну гради по сличном принципу као што је био случај и у насељу „Степа Степановић“ и о томе је већ водио разговоре са директором Грађевинске дирекције Србије. ■

Б. М.

Помоћ деци са посебним потребама

Своју накнаду за рад у Управном одбору Директората цивилног ваздухопловства Републике Србије, министар одбране Братислав Гашић одлучио је да поклони Центру за особе са инвалидитетом у Крушевцу.

У писму захвалности из Центра у Крушевцу наводи се да је овај хумани гест министра Гашића „од велике важности за децу са посебним потребама, којима је свака помоћ добродошла и непроцењива“. ■

ПОЧАСТ ЖРТВАМА
У ЈАЈИНЦИМА

Снимко И. САВИЊЕР

Град невино страдалих

Државна комеморативна свечаност у знак сећања на више десетина хиљада брутално ликвидираних логораша, стрељаних у периоду од 1941. до октобра 1944. године, одржана је у Спомен-парку „Јајинци“, уз највише државне и војне почасти.

На некадашњем стратишту, где је за три године на различите начине убијено више од 60.000 људи, највише Срба, Рома и Јевреја, венце су положили председник Србије Томислав Николић, представници Скупштине и Владе Србије, дипломатског кора, града Београда, борачких организација, удружења Рома и Јевреја, преживели логораши и њихови потомци.

Комеморацији су присуствовали председница Народне скупштине Маја Гојковић, чланови Владе, државни секретар у Министарству одбране Зоран Ђорђевић, начелник Генералштаба Војске Србије генерал Љубиша Диковић и бројни грађани.

Обраћајући се присутнима председник Николић је рекао да је историја Србије, историја сталног страдања, али да је наш народ током свих тих година исписивао историју слободарства, јер „никада није кренуо да осваја, није стварао робове, већ их ослобађао, бранио се и одбранио, доводећи себе до ивице биолошког опстанка“.

Он је подсетио на трагичне дане који су се Србији и народу дешавали у октобру, на стратишту у Јајинцима.

– Надомак Београда у Јајинцима било је друго по величини стратиште Срба, Јевреја и Рома, грађана Србије и бивше Југославије. Статистика о броју убијених се никада неће сложити јер су убијани непрестано, без смисла и неевидентирано, у покушају злочинаца да свој злочин сакрију – истакао је председник Николић.

– Сећање на град невино страдалих овде у Јајинцима, чуваћемо заувек. Њихово страдање је део нашег колективног памћења, историјски ожиљак на души државе и друштва, који нас обавезује да у име свих невино мучених и убијених Срба, Јевреја, Рома, останемо онај део свести и савести човечанства, који чини све да се овакви злочини ма где у свету више никада не понове. Ако ико има право да опомиње у име невино страдалих и да позива свет на мир, разум и помирење, онда је то Србија. Чинимо то поносни на претке, одговорни према потомцима – истакао је председник Николић.

На комеморацији је говорио и бивши заточеник бањичког логора Душан Стојиљковић.

Изведен је и уметнички програм под називом „Њих су одвели у Јајинце“. ■

М. ШВЕДИЋ

Српски војни санитет у Првом светском рату

Начелник Војномедицинске академије бригадни генерал проф. др Маријан Новаковић отворио је симпозијум о српском војном санитету у Првом светском рату, који су организовали Управа за војно здравство Министарства одбране и Академија медицинских наука Српског лекарског друштва.

Генерал Новаковић истакао је да су припадници српског војног санитета у Првом светском рату „својим екстремним напором и пожртвовањем, у најтежим условима, уз оскудицу у кадровима, лековима и санитетском материјалу, били поуздан ослонац Војсци, помажући јој да уз мање жртава извојује неке од значајних победа“. Кључ те значајне подршке, како је рекао, лежи у модерној организацији санитета, у ратној хирургији и ратној хируршкој доктрини, те високој етици санитетског особља, које никад није напустило своје рањене и болесне, а на исти начин је лечило и српске војнике и заробљене непријатеље.

Уводно излагање на скупу имао је примаријус научни саветник др Александар Недок, који је подсетио да је српска војска мобилисала 409 лекара, од тога је било 25 хирурга, 203 медицинара, 190 апотекара и 60 ветеринара. На 1.200 војника био је један лекар, што је недопустиво мало, а на једног хирурга долазило је 300–800 рањеника, зависно од војних операција.

Србија је у Првом светском рату изгубила, према његовим подацима, 1.247.435 људи, што је 28 одсто становништва. Помажући народу и војсци страдало је 128 лекара, ветеринара и апотекара. ■

М. ШВЕДИЋ

Научни скуп „ОТЕХ 2014”

У организацији Министарства одбране и Војнотехничког института у Београду је одржан дводневни међународни научни скуп истраживача из подручја одбрамбених технологија – ОТЕХ 2014.

Отварајући скуп, министар одбране Братислав Гашић истакао је да се инвестирањем у систем одбране јача свеукупни привредни потенцијал Србије.

– Увек смо конкретним мерама подржавали опстанак и развој одбрамбене индустрије кроз истраживачке и развојне пројекте у области наоружања – рекао је Гашић, најављујући да ће јавност моћи на паради 16. октобра да види део пројеката које ВТИ тренутно развија.

Директор ВТИ-а пуковник доц. др Зоран Рајић истакао је да је, у својој дугогодишњој традицији, Војнотехнички институт показао да је један од лидера у региону када је реч о развоју одбрамбених технологија.

– На предстојећој војној паради представимо осам већих средстава, од којих ће сигурно највећу пажњу привући модуларни ракетни систем, потпуно аутоматизована хаубица 122 mm и беспилотне летелице – рекао је пуковник Рајић.

Након отварања скупа министар Гашић обишао је трисонични аеротунел Т-38 и део лабораторијских капацитета.

ОТЕХ је међународни научно-стручни скуп истраживача из подручја одбрамбених технологија који се од 2005. године одржава са циљем да се свеобухватно и мултидисциплинарно сагледају актуелности у овој области. На овогodiшњем скупу представљено је 157 научних радова аутора из више земаља. ■

М. КРСТОВИЋ
Снимио Г. СТАНКОВИЋ

Стабилизација пословања ваљевског „Крушика”

15

Војска Србије биће партнер „број један“ у свим будућим пословима Холдинг компаније „Крушик“, изјавио је министар одбране Братислав Гашић приликом посете тој фабрици одбрамбене индустрије у Ваљеву. Министар Гашић добио је уверавања од пословодства и представника синдиката да се договор постигнут приликом његовог претходног боравка у тој фабрици у јулу ове године, везан за организацију производње и решавања нагомиланих финансијских проблема, поштује.

– Више се не исплаћују минималне зараде, усаглашени су ставови око најниже загарантоване цене рада и потписан је колективни уговор. Разговарали смо и о неким новим развојним пројектима и о томе шта „Крушик“ треба да учини да би постао једна стабилна фирма – рекао је Гашић.

Он је истакао да је било речи и о конверзији дуга тог привредног друштва, исплати отпремнина радницима те решавању проблема око уплате стажа радницима који треба да иду у пензију.

Министар Гашић посетио је и привредно друштво „Крушик-акумулатори“ а.д. Београд, чији су производни погони смештени у Ваљеву. Ово привредно друштво је у ранијем периоду производило акумулаторе за средства наоружања и војне опреме, али је након приватизације производња обустављена због неизмирења обавеза према запосленима. ■

А. ПЕТРОВИЋ

Нове инвестиције у „Застава-оружју”

Током посете најстаријем привредном друштву из Групације одбрамбене индустрије Србије, „Застава-оружју“ у Крагујевцу, министар одбране Братислав Гашић разговарао је са пословодством предузећа о ситуацији у тој компанији. Представљен је степен ангажовања производних капацитета и људских ресурса, а посебно је истакнута реализација инвестиционих улагања из сопствених средстава у савремену опрему, чиме је делимично осавремењен погон механичке обраде.

– Разговарали смо и о томе како да у будућности статусно буду решене све фабрике наменске индустрије и да договоримо поступак конверзије дугова, а пре свега како даље наставити процес производње, јер старосна структура запослених прелази 50 година. Морамо да размишљамо о запошљавању младих – рекао је министар Гашић.

Директор „Застава-оружје“ Раде Громовић рекао је да је суштински проблем како да ово предузеће стане на „здраве ноге“, јер је држава спремна да уради конверзију, али од тог тренутка предузеће мора да измирује све обавезе према држави. Велики задатак је модернизација фабрике и подизање продуктивности. ■

С. АНЂЕЛКОВИЋ

ПУКОВНИК ДОЦ. ДР ЗОРАН РАЈИЋ, ДИПЛ. ИНЖ.
ДИРЕКТОР ВОЈНОТЕХНИЧКОГ ИНСТИТУТА

На правом путу развоја

Када имаш буџетских средстава за текуће и истраживачке пројекте, а наменска индустрија је у проблемима и не може да те подржи. Кад муку мучиш са инвестиционим одржавањем па мораш да радиш и за трећа лица. Кад имаш опремљене лабораторије, а осипа ти се новопримљен кадар електроструке. Како је радити у таквим условима? Одговоре на та питања даје директор Војнотехничког института.

Основна делатност Војнотехничког института је исте истраживање и развој у области одбрамбених технологија. То су области које захтевају знатна финансијска средства, па смо директора те установе пуковника доц. др Зорана Рајића, на почетку разговора, упитали како успевају да их обезбеде.

— Када је реч о финансирању развојних и истраживачких задатака у ВТИ-у, од пре четири године ми немамо проблема. Институт добија довољно финансијских средстава од Министарства одбране за реализацију својих пројеката. Али, ми се суочавамо са

другим проблемом, кога узрокује тешко стање у нашој одбрамбеној индустрији — по питању кадра и технологија са којима располажу, тако да војна индустрија не може да нам пружи све услуге за планирана финансијска средства. Дешава нам се да та буџетска средства остану неискоришћена јер се не могу пренети у наредну годину.

О Све то изгледа као зачаран круг. Има ли излаза из њега?

— Морам да подсетим да одбрамбену индустрију чини ланац од низа фактора. На почетку је ВТИ, као научноистраживачка институција. Ту су и

Технички опитни центар, Војна контрола квалитета, предузећа одбрамбене индустрије Србије и приватне фирме које учествују у процесу производње средстава НВО. Ако је у том ланцу неки од фактора ослабљен или недостаје, не може се у потпуности реализовати процес производње НВО. Зато је потребно да држава подједнако води рачуна о Институту, али и о капацитетима ТОЦ-а, Војне контроле квалитета и предузећа војне индустрије. Једино је решење да се свеобухватном, осмишљеном и систематски промишљеном акцијом изграде заједнички капацитети свих тих фактора који су у ланцу производње НВО, како бисмо на крају имали ефе-

кат. Охрабрујуће је да сви ми, који смо у том ланцу, имамо „критичну масу” – знања и довољно искустава да можемо у тај процес укључити и младе људе, нове технологије, како би се цела држава подигла на виши технолошки ниво, а наши производи били конкурентни на међународном тржишту, и по цени и по квалитету.

О Да ли финансијска средства намењена за ваше истраживачке и развојне задатке могу да се уишребне и за пренос технологија из бивших република СФРЈ, које су, оиеш, ишребне за неке пројекте Инстишута?

– Финансирање и улагање у нове технологије у фабрикама наменске индустрије није нити може бити у надлежности Института. Држава мора да нађе начина како да помогне фирмама да инвестирају и да нове инвестиције улажу у развој нових технологија. Чињеница је да нам је потребно да индустрија технолошки подржи пројекте на којима радимо. Али, с друге стране, потребна је помоћ и произвођачима јер све што они производе, а пројектовано је у ВТИ-у, сем за потребе наше војске, могу да пласирају на међународном тржишту и врате уложена средства. Тако да је то улагање у нове технологије и у људе, инвестиција за будућност, а нису трошкови.

О Ошкуд Војношехнички инстишут у ислу са Државном лушријом Србије?

– Говорили смо о буџетским трошковима за непосредну реализацију истраживачких и развојних пројеката, али ВТИ има и других трошкова, а посебно су велике потребе за инфраструктурним и текућим инвестиционим одржавањем комплекса који се простире на 83 хектара и има 155 објеката, 177.000 квадратних метара лабораторија и канцеларија, 24 лабораторије, две топлане, трафо-станице, километре водоводне, топоводне и канализационе мреже итд. Коначно, касарна у Жаркову је наша највећа касарна и објекат је од посебног

значаја за систем одбране у који се мора улагати. Знамо да нема довољно буџетских финансијских средстава за инфраструктуру, одржавање лабораторијске опреме, усавршавање запослених, стручну литературу, службена путовања... Можемо их једино зарадити радећи, поред истраживачких и развојних задатака за потребе наше војске, и за трећа лица у земљи и у иностранству.

Управо ће сарадња са Државном лутријом бити још један од начина да се дође до средстава потребних за све те намене, а оквир за ту сарадњу је недавно потписан споразум између Министарства одбране и Министарства привреде. Напомињем да је Министарство финансија именovalo ВТИ, такође недавно, као сертификационо тело за сертификацију свих приређивача игара на срећу у Републици Србији, што ће бити један од значајнијих извора прихода Института. Предвиђања су да ће ВТИ само по том основу приходовати више милиона евра на годишњем нивоу. Наравно, и даље ћемо зарађивати развојем НВО за потребе трећих лица, првенствено из иностранства.

О Да се врашимо на шекуће и иштраживачке пројекте Инстишута. Која средсва НВО ће мо ускоро моћи да промовишмо као завршена?

– Сада се у Институту ради на 38 развојних пројекта, 15 истраживачких задатака, четири задатка модернизације и 53 функционална задатка, за потребе јединица Војске. Тренутно је на завршним испитивањима у ТОЦ-у 11 средстава НВО, која је развио ВТИ. Очекујемо да ће релативно брзо да се дође до фазе њиховог усвајања у НВО, а потом и до серијске производње. Последње средство које смо предали на завршна испитивања јесте радио-гониометар. То је прилично софистицирано средство, производ домаће памети са којим се не могу похвалити ни неке много развијеније земље. Осим тога, у ТОЦ-у је на завршним испитивањима и фамилија различитих упаљача, затим теренска

возила марке ФАП, концепције 8х8 и 6х6, униформа летња маскирна М12, модуларни војнички ранац. На испитивању су и два прототипа из система веза интегрисаног на тактичком нивоу, па теренски аутомобил „Застава камиона”, концепције 4х4, и ракета 90 милиметара са фугасном бојевом главом.

До краја године припремамо за предају ТОЦ-у још неколико средстава. Највеће од њих је ракетни систем ЛРСВМ „морава”, заједно са логистичким возилом. У истом периоду савим сигурно ћемо предати на испитивање и модернизовану противтенковску мину ТМРП 6. Модернизација је урађена до нивоа решења која се налазе и у армијама најразвијенијих земаља. До краја године предаћемо комплет стрелишне опреме са радио-вођењем – КОРС и противтенковски ракетни систем „бумбар” с модификованим уређајем за вођење и лансирање, а према захтеву наше војске.

О Предвиђена је и модернизација авиона Г-4.

– У току су интензивне припреме интегралног тима, састављеног од припадника ВТИ, Министарства одбране и Војске Србије за припрему тендера за модернизацију авиона Г-4, који је такође својевремено пројектован у Институту. Показало се током експлоатације да је тај авион одлична платформа. Пре неколико година продужен му је век употребе, а наше ваздухопловство има потребу за таквим авионима, тако да су разлози за његову модернизацију потпуно оправдани. Тендером би требало да се изабере стратешки партнер Института за модернизацију авиона и од следеће године да почне реализација тог пројекта. Министарство одбране настоји да обезбеди сва потребна финансијска средства.

О Хоће ли се насавиши развој бесилошне лешелице дугог долеа „пегаз”?

– Реализација „пегаз” није прекидана. Ове године смо мало успорили са финансирањем тог пројекта и

акценат дали неким другим, управо оним која би требало да буду предата ТОЦ-у до краја године на испитивања. Наравно да ћемо наставити са његовом реализацијом јер је то перспективан пројекат, а постоји и интересовање неких земаља за заједнички развој или куповину тог средства, што ће додатно потврдити економску оправданост за његову реализацију.

О Лабораторијски капацитети ВТИ-а, стварани више од 60 година, право су богатство. Неке од лабораторије су од међународног значаја, друге јединствене у региону, а већина превазилази војни значај. Како успевају данас да их одржавају и одржавају?

– Институт је до скоро имао 22 лабораторије, а сада има 24. Једна од најновијих јесте Лабораторија за сертификацију приређивача игара на срећу, за коју смо опрему добили од Министарства финансија. Она је инсталирана у Институту и већ је у функцији, јер смо почели са сертификацијом прерађивача игара на срећу преко интернета. Новијег датума је и Лабораторија за авионску опрему, која ће нам, између осталог, послужити и као подршка модернизацији авиона Г-4.

О Лабораторија за горива и мазира добила је од Института за међулабораторијске студије (IIS) из Холандије потврду о изврсним резултатима на пољу испитивања. Која вриједност вам остварује?

– Та лабораторија је стално употребљена и Холанђани су нам дали Certificate of Excellence. Тачније, лабораторија је сертифицирана код Акредитационог тела Србије, али се референтни материјали, који служе за међулабораторијско поређење, шаљу у Холандију и тамо се врши поређење. До сада су нам резултати били задовољавајући, тако да та сертификација важи и даље. И још нешто. Капацитети те лабораторије биће вишеструко ангажовани и у наредном периоду, јер је ВТИ, у оквиру пружања услуга трећим лицима, склопио уговор са фир-

мом СГС, која је са Министарством енергетике уговорила услугу маркирања и мониторинга горива у нашој земљи. Ми смо њихови партнери, а

– Планирамо да на паради 16. октобра у колони буде модулари ракетни систем „морави“ са својим логистичким возилом, самоходна хаубица СОРА, беспилотна летелица „пегаз“ на теренском возилу ФАП 1118, систем мултисензорских интелигентних платформи на возилу „дифендер“ и приколице „мип-11“, беспилотна летелица „врабац“, теренски аутомобил „Застава камиона“ 5+1 и ФАП 2228.

очекујемо да се, у складу са потписаним уговором са СГС-ом, наша лабораторија доопреми, тако да ћемо имати опрему за испитивање узорака свих горива и мазира која се налазе на нашем тржишту, како за цивилне потребе, тако и за потребе наше војске.

О Хоће ли модернизација и осмисли аеро-тунела попут трисоничног Т-38?

– Аеро-тунел Т-38 је потпуно срећен. У току је модернизација рачунарског система и пребацивање на РС платформу и то радимо корак по ко-

рак, јер је тај аеро-тунел врло ангажован па не желимо да прекидамо реализацију текућих пројеката и уговора. Када је реч о подзвучном аеро-тунелу Т-35, до сада смо уложили одређена финансијска средства у његово сређивање. Планирамо да га следеће године комплетно реновирамо. Покушаћемо да реновирамо и један од мањих аеро-тунела, вероватно Т-32, за потребе школовања наших и иностраних студената, којих тренутно има 17 из Алжира, и то на мастер и докторским студијама. Очекујемо да се тај број повећа у наредном периоду.

О Каква је опрема и опрема одређених лабораторија?

– Све наше лабораторије раде пуним капацитетом. У претходних пет година већину лабораторијских капацитета смо зановили и додатно формирали три нове лабораторије, две које сам већ поменуо и Лабораторију за текстил, кожу и обућу, коју смо припремили за сертификацију. Имамо и нову опрему за Лабораторију за оптику, оптоелектронику и ласере и за Лабораторију за металне материјале. Поменимо сам већ да смо у потпуности реновирали трисонични аеро-тунел Т-38 и почели са улагањем у подзвучни, Т-35. Такође, реновирали смо и Опиту станицу за ракетне моторе, а од већих улагања, у наредном периоду, преостаје нам да изградимо и опремимо нову „чисту собу“, односно Лабораторију за електроинерцијалне системе. Када то завршимо, моћи ћемо да кажемо да су нам све лабораторије обновљене новом опремом, што ће нам олакшати рад и омогућити боље резултате.

О Више од 80 одсто запослених у Војнотехничком институту чини истраживачки кадар. Како ће га ојачати?

Све наше лабораторије раде пуним капацитетом. У претходних пет година већину лабораторијских капацитета смо зановили и додатно формирали три нове лабораторије.

– Поред финансијских средстава за реализацију пројеката, лабораторијских капацитета, трећи и најважнији стуб научноистраживачког рада јесте кадар. Охрабрују нас став и конкретни кораци које предузима наше министарство да се реши питање подмлађивања научноистраживачког кадра у Институту. Тренутно приводимо крају конкурс за пријем младих инжењера из цивилства. Ових дана очекујемо да се заврше све процедуре предвиђене конкурсом и врло брзо, најдаље у наредних месец дана, у ВТИ ће доћи 21 нови инжењер. Пре неколико дана расписан је и нови конкурс за пријем још 13 инжењера. Конкурс је у току и трајаће 30 дана. Очекујемо добар одзив кандидата и даље попуњавање и подмлађивање научноистраживачког кадра.

○ Шта је потребно урадити да млади инжењери остану у ВТИ-у и да им Институт буде угодна станица до боље плаћеног посла?

– Познато је да плата инжењера у систему одбране није стимулативна – око четрдесетак хиљада динара, што је у садашњим условима недовољно да бисмо их задржали. У то смо се на личном примеру уверили јер је један број младих инжењера које смо протеклих година примили отишао из ВТИ-а. Најчешће је реч о инжењерима информатике, програмерима и уопште инжењерима електроструке, који могу да нађу боље плаћене послове у цивилству.

○ Шта ми можемо да урадимо да стимулишемо младе инжењере да остану?

Институт младим инжењерима омогућава да учествују у реализацији

Наравно да ћемо наставити са реализацијом беспилотне летелице „пегаз”, јер је то перспективан пројекат, а постоји и интересовање неких земаља за заједнички развој или куповину тог средства.

реалних пројекта, а не пројекта на папиру. Радом на таквим пројектима, са искусним инжењерима, најбрже се и највише учи и стиче потребно искуство. Осим тога, наши млади инжењери о трошку Института похађају стручне курсеве у земљи и иностранству, учествују на домаћим и међународним научним конференцијама, обилазе светске сајмове НВО. Ми младе инжењере укључујемо и у реализацију пројекта које финансира Министарство просвете и науке, што им представља додатни мотив за напредовање и усавршавање. Међутим, чињеница је да све горе наведене мере, које је Институт у могућности да предузме ради стимулације својих младих истраживача, нису увек довољне да се перспективни инжењери задрже. Неопходно је да се на нивоу система одбране тај проблем системски реши. Надам се да ће се, у склопу интенција Министарства

Мислим да су наши проблеми више административне природе, него финансијске или неке друге. Чини ми се да су сазрели услови да се системски на нивоу система одбране реорганизујемо у области истраживања и развоја.

одбране да се форсира домаћа памет и домаћа производња, доћи до позитивног померања у том смислу.

○ Да ли је решење повратак на инжењерски догађај? На овај начин систем одбране двојструко губи – и људе и џаре уложене у њих?

– Мислим да је данас једини прави стимуланс додаток на плату и у том смислу треба размишљати. Не би требало да будемо далеко од идеје да не морају све плате у систему одбране да буду једнаке. Ми се сада сусрећемо са недостатком кадра из области електротехнике и електронике. Можда је начин да задржимо људе тог профила да додаци за њих на пла-

Предвиђања су да ће ВТИ као сертификационо тело за сертификацију свих приређивача игра на срећу у Републици Србији прихоловати више милиона евра на годишњем нивоу.

ту буду већи. Сутрадан ће то бити за машинске инжењере или технологе. Има пуно разлога да наш систем одбране флексибилније реагује на изазове времена и да тако управљамо ризицима.

○ Насупрот томе може се рећи да цвешају међународна војна сарадња и контакти са иностраним фирмама које се баве и одбрамбеним технологијама?

– Иницијативе које долазе из иностранства за сарадњу показатељ су да смо на добром путу и да треба у томе да истрајемо. Пре неколико дана стигло нам је писмо Владе Аустралије са позивом на сарадњу у области беспилотних летелица. У току је заједнички пројекат ВТИ-а и белоруског Државног универзитета из Минска, такође на тему беспилотних летелица. Током мог скорашњег боравка у Белорусији, директор њихове војне академије, која обједињава и наставне и научноистраживачке капацитете белоруске војске, понудио је потписивање споразума о научно-техничкој сарадњи између наше две институције. Усаглашавање споразума је у току. Недавно, у Пољској, на сусрету директора ваздухопловних фирми, ремонтних завода и института југоисточне Европе понуђена нам је сарадња у области развоја од стране две пољске фирме и њиховог института. У складу са договором, упутили смо им позивна писма и очекујемо њихов долазак. Поред тога, пре неколико дана добили смо позиве за сарадњу из Катара и Велике Британије. У просеку једном недељно ВТИ посети нека званична страна делегација. Много тога лепог се дешава. ■

Мира ШВЕДИЋ